

Reumatologi

Medicinkliniken
Carlanderska Sjukhuset

Reumatiska sjukdomar är ett samlingsnamn för många olika sjukdomar av vilka många är inflammatoriska. De drabbar i huvudsak leder, muskler och skelett, men även kärl och livsviktiga organ kan angripas. En av de vanligaste reumatiska sjukdomarna är ledgångsreumatism (RA).

Reumatoid artrit (RA)

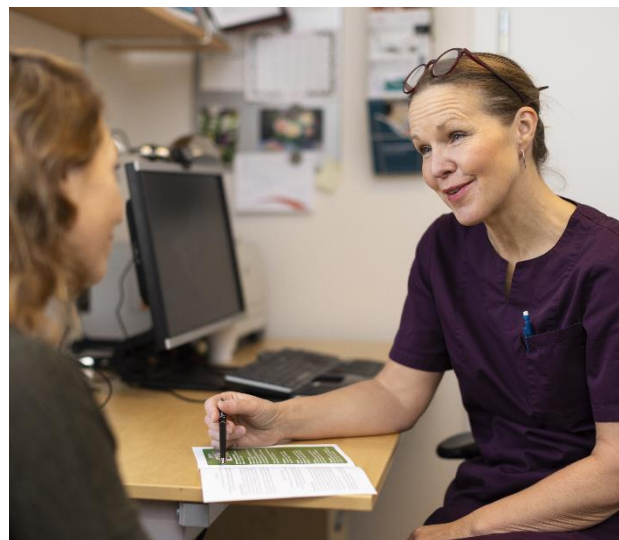
RA är en kronisk, inflammatorisk ledsjukdom som vanligen drabbar leder i händer och fötter och ofta även engagerar stora leder. RA förekommer hos 0,5–1 % av befolkningen och är vanligare hos kvinnor än hos män. Vanligaste åldern för insjuknande är mellan 45 och 65 års ålder. Förekomst av lung-, hjärt- och kärlsjukdomar är överrepresenterad hos patienter med RA.

Utredning omfattar förutom ledundersökning även blodprover, ultraljudsundersökning, röntgen och hjärt-kärl screening. Målet med behandlingen av RA är att patienter får diagnos i tidigt skede och går i remission (låg sjukdomsaktivitet) inom ett år.

Spondylartrit (SA)

Spondylartrit är ett namn på en grupp av inflammatoriska reumatiska sjukdomar som innefattar sex olika sjukdomar:

- Ankyloserande spondylit (tidigare också kallad Bechterews sjukdom)
- Artrit kopplad till inflammatorisk tarmsjukdom (Ulcerös colit eller Crohns sjukdom)
- Psoriasisartrit
- Reaktiv artrit
- Odifferentierad spondylartrit
- Juvenil spondylartrit



Ungefär 0.5% av befolkningen har spondylartrit. Sjukdomen är generellt vanligare hos män än hos kvinnor. Sjukdomen startar ofta i ungdomen eller yngre medelåldern.

För att ställa diagnosen spondylartrit behöver läkaren sätta ihop ett pussel av olika bitar: Anamnes, MR från rygg och sakroiliacaleder, provtagning och eventuellt ultraljud.

Träning och rehabilitering rekommenderas i första hand för behandling av sjukdomen men även läkemedel såsom NSAIDs, antireumatiska läkemedel (biologiska mediciner) och kortisoninjektioner används om rehabilitering inte ger optimal effekt.

På Carlanderska har reumapatienter regelbunden kontakt med sjuksköterska och läkare på Medicinkliniken och även vid behov fysioterapeut på Rehab.



Verksamhet

Vi utreder och behandlar olika typer av inflammatoriska ledsjukdomar, inflammatoriska ryggsjukdomar och ger ultraljudsledda injektioner vid behov. Verksamheten erbjuder sjukdomsmodifierande behandling och i de flesta fall behandling med biologiska läkemedel.

Kvalitetsindikatorer

Vi rapporterar sedan 2023 behandlingsresultat för våra patienter till Svenska Reuma registret, SRQ. Vid slutet av oktober 2025 har ca 120 patienter inkluderats. RA (25 pat), SA (81 pat), övriga diagnoser (14 pat) som följs i SRQ. Vi rapporterar andel patienter som påbörjar sjukdomsmodifierande läkemedel (DMARD, metotrexat eller biologiska läkemedel) och utfall i form av andel i remission (med hjälp av indikatorer DAS 28 för RA och psoriasisartrit och ASDAS för spondylartrit) efter 12 månader. Två till sex månader efter första besök har 80% erhållit uppföljningsbesök. Totalt 94 patienter har behandlats med biologiska läkemedel. DAS28 (<2,6 remission) efter ett år ligger på 2,5 jämfört med 2,88 i riket. DAS 28 för psoriasisartrit ligger på 2,96 jämfört med 2,88 i riket. ASDAS ligger på 3,2 jämfört med 3,82 i riket.

Beskrivning av patientgrupp 230101-250930		
	RA	SA
Antal patienter	25	81
Behandling:		
- andel med DMARD	100%	100%
- andel med biologisk DMARD	80%	80%
I remission efter 12 månader	41%	65%
Aktuellt kvalitetsregister	Svenska Reuma registret, SRQ	

Kontaktpersoner

Jan Kilhamn, Verksamhetschef, Medicinkliniken
Mitra Nadali, Specialistläkare reumatologi